

2022  
**VUOSI-  
SUUNNITELMA**

*Yhdyskuntalautakunta ja  
kaupunkiseudun  
joukkoliikennelautakunta*

**YHDYSKUNTALAUTAKUNTA JA  
KAUPUNKISEUDUN  
JOUKKOLIIKENNELAUTAKUNTA  
Vuosisuunnitelman raportointi  
tammi-joulukuulta 2022**

# Vuosisuunnitelma

- Lautakunnan vuosisuunnitelma on osa kaupungin strategista johtamisjärjestelmää. Vuosisuunnitelmalla tarkennetaan ja toteutetaan palvelusuunnitelmaa sekä vuosittaista talousarviota. Lisäksi vuosisuunnitelmalla toimeenpannaan pormestariohjelman sisältöjä.
- Vuosisuunnitelma sisältää kuvauksen kyseisenä vuonna toteutettavista toimenpiteistä, taloudesta, riskeistä, hankinnoista sekä henkilöstö- ja koulutussuunnitelmasta.
- Vuosisuunnitelma laaditaan syksyisin osana toiminnan ja talouden prosessia ja hyväksytään lautakunnassa vuoden loppuun mennessä.

PORMESTARIOHJELMA



# Yhdyskuntalautakunnan ja kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunnan palvelusuunnitelma 2022-2025 - Toimenpidekokonaisuuksien eteneminen 1-12/2022



- Toimenpidekokonaisuus toteutui, +
- Toimenpidekokonaisuus toteutui osittain, +/-
- Toimenpidekokonaisuus ei toteutunut, -
- Toimenpidekokonaisuuden toteutumista ei voida arvioida, ?

## PAINOPISTE: Yhdenvertaiset yksilöt

### Keskeiset onnistumiset

- Toimenpiteet/kampanjat käteisestä luopumiseksi joukkoliikennevälineissä

### Keskeiset poikkeamat

- Sopimusvalmistelun vuoksi Hakametsän sport Campuksen asemakaavan valmisteluaineisto saatiin nähtäville vasta 9/2022, ehdotus siirtyy alkuvuoteen 2023.
- Iidesjärven puiston asemakaavaa ei ole saatu edistettyä resurssipulan vuoksi. Asemakaavoitusohjelma 2023-2027 kohde siirtyi vuodelle 2024.
- Peltolammin hyvinvointikeskuksen asemakaavan etenemistä hidasti sopimusneuvottelut ja tarvittavien selvitysten laatimisen hidastuminen konsulttien resurssipulan vuoksi.
- Peltolammin koulun alueen asemakaava ei voi edetä ennen hyvinvointikeskuksen asemakaavaa.
- Liikenneturvallisuusohjelman laatimisen käynnistyminen on viivästynyt henkilöstöresurssien takia – ohjelman laatiminen siirtyi vuodelle 2023

## PAINOPISTE: Tekevät yhteisöt

### Keskeiset onnistumiset

- Linjasto 2024 vuorovaikutteinen suunnitteluprojekti

### Keskeiset poikkeamat

- Liikennekeskustoiminnan kehittäminen ja liikenteen tilannekuvan parantaminen ei ole edennyt aivan suunnitellusti resurssiongelmien takia, tosin yhteistyötä Finntrafficin kanssa on kehitetty Areenan suurten tapahtumien yhteydessä ja neuvoteltu laajemmasta yhteistyöstä. Liikennekeskustoiminnan kehittämisen jatkotoimenpiteet määritellään tarkemmin vuoden 2023 aikana.

## PAINOPISTE: Hiilineutraaleja tekoja

### Keskeiset onnistumiset

- Hiilineutraalisuus tiekartan toimenpiteiden toteutus etenee suunnitelman mukaan
- Hiilineutraalit teot –ohjelman valmistuminen, hyväksyntä (kh 20.6.2022) ja aloitus samoin kuin kiertotalousohjelman ja luonnon monimuotoisuusohjelmien valmistuminen ja aloitus.
- Ilmastonmuutoksen sopeutumisen toimenpiteiden identifiointi ja täydennys hiilineutraalisuustiekarttaan.
- Kävelijöiden määrän laskennassa edistytty liikennekameroiden hyödyntämisessä kuvantunnistusta käyttäen ja kestävien kulkumuotojen kehittämisen seuranta käynnistynyt

### Keskeiset poikkeamat

- Juhansuon YVA, Seudullinen sopimusneuvottelu viivästynyt
- Peltolammin hyvinvointikeskuksen asemakaavan etenemistä hidasti sopimusneuvottelut ja tarvittavien selvitysten laatimisen hidastuminen konsulttien resurssipulan vuoksi. Peltolammin koulun alueen asemakaava ei voi edetä ennen hyvinvointikeskuksen asemakaavaa.
- Liikennehankkeiden priorisointimenettelyjen kehittäminen ei ole edistynyt laajassa mittakaavassa, mutta pääkatujen liikenteellisen uudistamisen priorisointityö on käynnissä

## PAINOPISTE: Tulevaisuuden edelläkävijyyttä

### Keskeiset onnistumiset

- Ei raportoitavaa

### Keskeiset poikkeamat

- Infraomaisuudenhallinnan datan hyödyntämisen kehittäminen on käynnistynyt, mutta kehitystyön on vielä alkuvaiheessa.

**PAINOPISTE:**  
Tulevaisuuden  
kaupunkirakenne

**Keskeiset onnistumiset**

- Joukkoliikenteen vyöhykejärjestelmän kehittämistyö

**Keskeiset poikkeamat**

- Useiden asemakaavoitusohjelman 2022 kohteiden valmistuminen ehdotuksiksi venyy v. 2023 alkupuolelle sopimusteknisten viivästysten, asemakaavaprosessin aikana esiin tulleiden uusien huomioitavien asioiden sekä resurssipulan vuoksi.
- Pysäköintipolitiikan käynnistäminen siirtyi alkuvuoteen 2023

**PAINOPISTE:**  
Rohkeasti uudistuva  
palvelualue

**Keskeiset onnistumiset**

- Koronatilanteen helpotuttua on voitu panostaa yhteisöllisyyteen sekä yksiköissä että palvelualueetasolla. Esimerkiksi elokuinen palvelualueen henkilöstöiltapäivä keräsi kapalaiset yhteen ensin valtuustosaliin ja sitten tutustumaan kaupunkikohteisiin. Myös hybridityöskentelyä on voitu toteuttaa ja kehittää yksiköissä.

**Keskeiset poikkeamat**

- Väkivalta- ja uhkatilanteiden määrä korostuu erityisesti tietyissä tehtävissä. Osaavien asiantuntijoiden rekrytointi tiettyihin tehtäviin on vaikeaa. Pitkittyneillä rekrytoinneilla on vaikutusta työmääriin/kuormitukseen ja sitä kautta myös henkilöstön työhyvinvointiin.

# Vuosisuunnitelman raportointi

*Tuottavuus*

# Tuottavuusmittarit, joukkoliikennelautakunta

Tuottavuusmittarit, Joukkoliikennelautakunta	TP 2021	TP 2022	Tavoite 2022	Ero
<b>Päämittarit</b>				
Nettokustannukset, euroa /asukas	-112	-118	-116	-2
Käyttökustannukset, euroa/asukas	-332	-384	-362	-22
Työvoimakustannukset, euroa/asukas	-5	-5	-6	0
Palveluhankinnat, euroa/asukas	-289	-324	-305	-20
<b>Selittävät mittarit</b>				
Työntekijäkokemus, QWL (max 100)	68,4	71,7	76,9	-5,2
Sairauspoissaolot, %	3,9 %	3,7 %	3,9 %	0,00
Tilatehokkuus, htm2/henkilötyövuosi	31,30	20,78	23,4	-2,7
Asukasmäärä	244 223	249 060	247 000	

Tavoite 2022 on muutettu talousarvio 2022. Ero on tilinpäätöksen 2022 ja tavoitteen 2022 välinen ero.

Tuottavuutta mitataan talouden päämittareilla, jotka on suhteutettu asukasmäärään.

Selittävät mittarit kuvaavat toimintoja, joilla on vaikutusta tuottavuuteen.

Vuoden 2022 tuottavuuden näkökulmasta tärkeimpänä teemana oli koronapandemian jälkeen lisätä myyntiä eli lipputulota. Erityistä huomiota kiinnitettiin tapahtumiin liittyvään joukkoliikennematkustukseen.

- Mittariston mukaan asukaskohtaiset nettokustannukset kasvaneet 1,7 % ja käyttökustannukset 5,9 % vuosisuunnitelmaan verrattuna.
- Nettokustannusten muutosta selittää se, että koronan vaikutusten hellittäessä matkustus kasvoi ja lipputulot lisääntyivät vuosisuunnitelmaa enemmän. Toisaalta bussiliikenteen kustannustaso nousi voimakkaasti, yli 10 prosenttia. Käyttökustannusten kasvua selittää bussiliikenteen kustannuskasvun lisäksi ratikan liikennöintiallianssin kustannusten kasvu.
- Asukaskohtaiset työvoimakustannukset ovat vuosisuunnitelmaa pienemmät johtuen täyttämättömistä vakansseista ja pidemmistä poissaoloista. Työvoimakustannusten osuus on joukkoliikennelautakunnan talousarviossa pieni.
- Selittävien mittareiden mukaan työntekijäkokemuksen tulos (QWL -mittari) on säilynyt korkealla tasolla ja sairauspoissaolojen kehitys on ollut suotuisaa.



# Vuosisuunnitelman raportointi

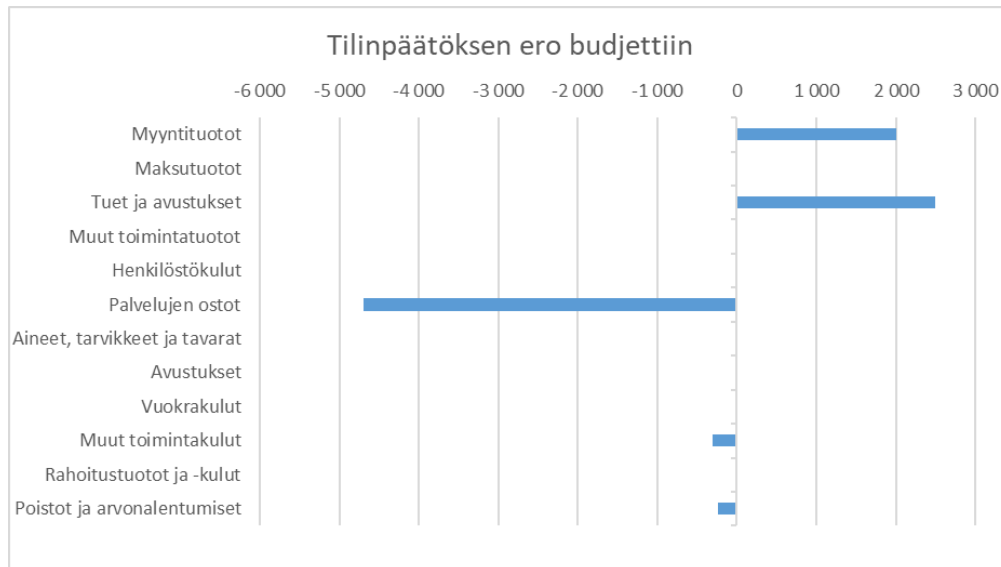
*Talous*

*Joukkoliikennelautakunta*

01-12 2022



Käyttötalouden toteuma, 1 000 euroa	TP 2022	TP 2021	VS 2022	TP 22 / VS 22
<b>Joukkoliikenne</b>				
Toimintatuotot	65 899	53 532	60 772	5 127
Toimintakulut	-95 231	-80 971	-89 362	-5 869
Toimintakate	-29 333	-27 439	-28 590	-743
Vyörytykset (Hallinto- ja talouspalvelut ja Paikkatietoyksikkö)	-326	-305	-336	10
Toimintakate vyörytyksin	-29 659	-27 744	-28 926	-733
<b>Investoinnit 1 000 euroa</b>				
	TP 2022	TP 2021	VS 2022	TP 22 / VS 22
<b>Joukkoliikenne</b>				
Investoinnit yhteensä	-13	-275	-500	487
Rahoitusosuudet investointimenoihin	122	5	0	122
Nettoinvestoinnit yhteensä	109	-270	-500	609



## Merkittävimmät poikkeamat vuosisuunnitelmaan

- Toimintatuotot 5,1 M€ VS:aa parempi. Tuottojen ylitys johtuen lipputulojen, seudun kuntien maksuosuuksien ja valtiontukien ennakoitua suuremmasta toteumasta. Koronapandemia vähensi matkustusta vuoden ensimmäisellä kolmanneksella. Valtio kompensoi koronan vaikutusta ja voimakasta kustannustason nousua lisäämällä valtiontukea. Matkustus kasvoi vuoden loppua kohden mentäessä lisäten lipputuloja.
- Toimintakulujen ylitys johtuu bussiliikenteen kustannustason voimakkaasta, noin 10 prosentin noususta vuoden 2022 aikana (kustannusvaikutus 6,0 M€). Lisäksi Ratikan liikennöintiallianssin kustannukset olivat ennakoitua suuremmat.
- Nettoinvestointien toteutuivat 0,6 M€ vuosisuunnitelmaa pienempinä. Investoinnilla rahoitetaan lippu- ja maksu- sekä infojärjestelmän pitkävaikutteisia hankintoja.

# Joukkoliikenteen palvelutuotanto

Joukkoliikenne	Määrä VS2022	Yksikkö VS2022	Hinta € VS2022	Käyttötalous VS2022	Käyttötalous TP 2022	Käyttötalous Tot-%
Sopimusliikenne *						
	7 120 000	linjakilometria	0,9120	6 493	6 651	
	340 000	linjatuntia	34,13	11 604	11 885	
	25 000	autopäiviä	173,17	4 329	4 434	
		kokonaishinta		2 173	2 173	
Tilaaja		kokonaishinta		1 880	1 944	
<b>Oma tuotanto yhteensä</b>				<b>26 480</b>	<b>27 087</b>	
Sopimusliikenne *				<b>62 882</b>	<b>68 144</b>	
- liikennepalvelut	15 536 400	linjakilometria	0,70	10 875	11 860	
	666 300	linjatuntia	31,25	20 822	22 706	
	51 300	autopäiviä	136,17	6 986	7 618	
- liikenneosto				2 347	2 931	
- muut palvelut				360	437	
- kaupunkipyörä				675	659	
- lippuostot				400	219	
- liikennöntalianssi				4 500	5 684	
- TRO:n hallintovastike				860	872	
- Kalustovuokra ja varikkovastike				11 600	11 600	
- tukipalvelut				1 596	1 135	
- tukipalvelut ICT				1 861	2 423	
<b>Muu tuotanto yhteensä</b>				<b>62 882</b>	<b>68 144</b>	
<b>Yhteensä **</b>				<b>89 362</b>	<b>95 231</b>	

\*\* ) Ilman Hallinto- ja talouspalvelujen ja Paikkatiedon vyörytysosuuksia

- KV hyväksyi lokakuussa (KV 24.10.2022 § 163) suuruudeltaan 0,323 milj. euron teknisen talousarviomuutoksen yhdyskuntalautakunnan ja joukkoliikennelautakunnan maksaman raitiotien hallintokustannusvastikkeen kohdistamiseen. Muutos pienensi joukkoliikennelautakunnan vuokratuloja 0,323 milj. euroa ja kasvatti samalla määrällä yhdyskuntalautakunnan vuokratuloja. Muutoksen nettovaikutus palvelualueen ja kaupungin tulokseen on +/- 0 euroa.
- KV hyväksyi lokakuussa (KV 24.10.2022 § 163) joukkoliikennelautakunnan talousarvion muutoksen vähentämällä toimintatuloja 1,0 milj. euroa johtuen koronan vaikutuksista lipputulokertymään ja lisäten toimintamenoja 4,0 milj. euroa joukkoliikenteen kustannustason nousun johdosta.

# Tuoteryhmäkohtaiset kustannukset

Joukkoliikennelautakunta *)	Käyttö- talous VS 2022	Käyttö- talous TP 2022	TP 22 / VS 22
<b>Joukkoliikenne</b>	<b>-89 585</b>	<b>-95 719</b>	<b>-6 134</b>
Asiakaspalvelu	-573	-650	-77
Asiantuntijapalvelu	-1 984	-2 089	-105
Joukkoliikenne	-87 028	-92 980	-5 952
<b>Yhteensä</b>	<b>-89 585</b>	<b>-95 719</b>	<b>-6 134</b>

\*) Sisältää toimintamenot + poistot + Hallinto- ja talouspalvelujen vyörytysosuudet

- Tuoteryhmäkohtaiset kustannukset on laskettu palvelukohtaisessa kustannustietoprojektissa (JHS 200 kuntatietoprojekti) kussakin palveluryhmässä laadittujen laskentasääntöjen mukaan tuotekohtaisesti
- Tuotetut palvelut on perustettu tuotteiksi (nimikkeiksi), jotka kohdistuvat tuoteryhmiin
- JHS kuntatietoprojekti kohdistaa palvelujen (tuotteiden) kustannukset valtakunnallisiin palveluluokkiin tilastointia varten

# Riskienhallinta

## 1-12/2022

# Joukkoliikenteen palveluryhmän merkittävimmät riskit ja niiden hallinta 2022

Riski	Riskit... ↓	Nykyinen hallinta
Joukkoliikenteen kustannustason nousu	16	Riittävä
ICT:n kehittämiselle ja ylläpidolle ei ole riittävä resurssia tehtävän vaativuuteen nähden.	9	Kehitettävää
Koronapandemia jatkuu vähentäen joukkoliikenteen lipputuloja merkittävästi.	9	Riittävä
Tietojärjestelmien käyttö estyy.	9	Kehitettävää
Henkilöstön kuormittuminen johtaa poissaoloihin tai henkilövaihdoksiin.	9	Kehitettävää

## Riskien hallintakeinot:

- Kustannustason nousu toteutunut. Jatkuva seuranta ja reagointi.
- Säännöllinen yhteydenpito tietohallinnon kanssa. Käyttöönottojen priorisointi ja suunnittelu.
- Turvallisuutta lisäävien toimenpiteiden suunnittelu. Seuranta.
- Seuranta ja reagointi.
- Yksikön työhyvinvoinnin ja kuormituksen tilannekuvan seuranta ja työhyvinvoinnin kehittäminen. Työprosessien kehittäminen. Johtoryhmävalmennus.